

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Prima Duo Sæcula Complectens

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 13322648

§. 19. Hæretici. Saturninus. Basilides.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66002)

Sæculum II.
A. C. 117.

coporum Regiminis spatium non nisi annos duodecim conficit; quot annis vero singuli federint, non liquet.

§. XIX.

Hæretici. Saturninus. Basilides.

Euf. IV. hist. c. 7. *Iren. I. 6. 22.* Inter Hæreticos multos sub Hadriani imperio Saturninus, Basilides, & Carpocras eminebant, Menandri Discipuli, qui Simonis Magi Discipulus fuerat. Saturninus origine Antiochenus in Syria docebat. Cum Menandro Magistro suo docebat; unicum esse Patrem omnibus ignotum, qui Angelos, Archangelos, virtutes, & potestates creasset, septem vero Angelos mundum condidisse, & ipsum hominem. Judæorum Deum istorum Angelorum Patri rebellium unum esse. Christum invisibilem, & incorporeum sub figura humana apparuisse, ut Judæorum Deum exterminaret, homines impios perderet, justos salvaret; principio enim tam bonos, quam malos ab Angelis creatos dicebat. Matrimonium, & generationem tanquam Satanæ inventum damnavat; ipsum Satanam Angelum esse mundi conditoribus adversarium ajebat. Multi Sectatorum ejus nihil, quod animatum fuisset, comedebant, qua austeritatis specie simplicibus fucum faciebant. Prophetias partim ab Angelis mundi auctoribus,

ribus, partim a Satana, rursusque a Judæorum Deo profectas asserebant.

Sæculum II.
A. C. 117.

Basilides Alexandria ortus erat, & Hæresis venena in Ægypto spargebat. Se Glauciæ Discipulum S. Petri interpretis esse jactabat. Fabulas fabulis accumulavit, Mysteria illis longe altiora, quam Saturninus attulisset, promittens. Errorum ejus summa hæc erat; Patrem, qui nemini debet originem, produxisse *Nous*, id est, intelligentiam, hanc produxisse *Logos*, id est, verbum, & ab hoc productam fuisse *Phronesis*, id est, prudentiam, ab hac rursus productas esse *Sophiam*, & *Dynamim*, nempe sapientiam, & potentiam, ab his productas fuisse Virtutes, Principes, & Angelos, qui denique primum cælum condidissent; a primis his Angelis alios fuisse creatos, qui secundum cælum condidissent, a secundis provenisse, qui tertium, & ab his, qui quartum cælum produxissent, & sic successive a posterioribus semper Angelis creatorum cælorum numerum ad trecentos sexaginta quinque cælos pervenisse, cui, secundum ejus quidem sententiam, dierum unius anni numerus corresponderet. Ultimi ordinis Angelorum caput esse Judæorum Deum, qui, cum sibi omnes nationes subicere attentasset, omnium aliorum Principum concitasset invidiam; tum vero Patrem, seu Deorum supremum

Clem. VII.
Strom.

E e 4

misisse

Sæculum II.
A. C. 117.

Epiph. hæc.
24. n. 3.

misisse *Nous* seu primogenitum suum, ut genus humanum a potestate Angelorum mundi conditorum liberaret. Hunc *Nous* esse Christum, qui sub figura humana in terra apparuisset, & vocatus *Jesus* esset. Cumque esset quædam virtus corporis expers, talem, quæcunque placuisset, assumpsisse figuram; ita fuisse factum, ut, quando Judæi Christum voverint crucifigere, ipse formam Simonis Cyrenæi, qui crucem portaverat, assumpserit, suam vero Simoni communicaverit; hinc Simonem pro *Jesus* a Judæis fuisse cruci affixum, *Jesus* autem facti spectatorem, & irrisorem adstitisse. Post hæc rursus invisibilem, ad Patrem, qui eum miserat, ascendisse.

Epiph. hæc.
24. n. 4.

Ex harum fabularum congerie concludebant, nec confiteri, crucifixum esse Deum, nec adorare, licitum esse, illosque, qui facerent, adhuc illis Potestatibus, qui corpus creassent, subditos esse. His erroribus inhærentes, martyrium declinabant, Idolothyti vescebantur, & fidem suam pro opportunitate rerum dissimulabant ex principio ipsis admodum familiari: alios nosce, te autem nemo. Basilides etiam, sicut Pythagoras, quinquenne silentium Discipulis suis imperabat; Doctrinæ suæ arcana sollicitè occultari jubebat, quippe cæteros homines sibi comparatos, non pluris quam porcos, & canes

canes aestimabat, ante quos, suadente Evangelio, res sacrae, seu Margaritae non essent projiciendae. Docebat etiam, animam peccata, quae antea commisisset, in hac vita luere; docebat Metempsychosin, carnis resurrectionem negans, quod aeterna felicitas corporibus non esset promissa. Alio errore tradebat, in quolibet homine circa animam rationalem plures spiritus esse, qui varias passiones moverent. Hisque motibus non esse resistendum, sed potius obediendum, id est, omnis generis spurcicias esse admittendas. Magnam librorum molem a Basilide compositorum esse oportet, cum S. Clemens Alexandrinus explicationum ejus librum vigesimum tertium citet.

Saeculum II.
A. C. 125.

Clem. 2.
Strom.

4. Strom.
p. 506.

Corpus humanum in trecenta sexaginta quinque membra dividebat, ut singula singulis virtutum caelestium attribuire posset; ejus cura quaedam imagines conficiebantur, his nominibus, maxime vero nomine *Abraxas*, inscriptae, quo nomine supremum Numen indicare volebat, quia litterae graecae, quibus constat, numerum ter centesimum sexagesimum quintum explent. Hodiedum marmora, quibus haec figurae inscriptae, invenire est, cum notis peregrinis, quae vel operationibus magicis, vel curationibus superstitiosis aptae credebantur: Basilides obiit Alexandriae circa annum Jesu Christi

E e 5 cen-

Sæculum II. centesimum trigesimum. Ejus errores,
 A. C. 125. ipso adhuc vivente, a Castore Agrippa, qui
 confictis mysteriis lucem affudit, confu-
 tati sunt.

§. XX.

Carpocras. Gnostici.

*Clem. 3.
 Strom. init.
 Epiph. hæc.
 27. n. 5.*

Carpocras Alexandrinus erat, sicut Basi-
 lides, & ejusdem ferme farinae Hære-
 ticus. Jesum Christum dicebat esse Fi-
 lium Joseph, aliorum hominum more na-
 tum, & sola virtutis prærogativa distin-
 ctum. Angelos mundum creasse; atque
 iis, qui pervenire usque ad Deum vellent,
 omnium Angelorum Dominum, omnia
 mundi & concupiscentiæ opera esse adim-
 plenda; in omnibus enim cupiditatio-
 rem esse gerendum, hanc esse illam par-
 tem adversam, cui Evangelium nos con-
 cedere jubet, quamdiu cum illa in via su-
 mus. Animam, quæ concupiscentiæ re-
 sistit, hujus culpæ poenas dare, dum post
 mortem in alia, aliaque corpora migra-
 re cogeretur, usque dum omnia consum-
 masset; consultissimum esse, si in hoc,
 quo sumus corpore, istud naturæ debi-
 tum solveretur, omnia opera carnis per-
 ficiendo. Nullam ajebant actionem ex
 se, sed tantum opinione hominum es-
 se malam, vel bonam, ex quo sequeba-
 tur, omne genus impuditiæ non so-
 lum esse permissum, sed etiam præce-
 ptum; quod autem verbis docebant, id
 operi-